Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0121

Uloga oceanske diplomacije u konkurentnosti ribarstva i akvakulture EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 28. travnja 2026. o ulozi oceanske diplomacije u konkurentnosti ribarstva i akvakulture EU-a (2025/2054(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 2., članak 3. stavak 5. i članke 43., 349. i 355.,

– uzimajući u obzir zajedničku ribarstvenu politiku (ZRP) i njezinu vanjsku dimenziju,

– uzimajući u obzir Sporazum o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta,

– uzimajući u obzir sporazum u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom iskorištavanju morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije od 19. lipnja 2023.(Sporazum o BBNJ-u),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2025/2077 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. listopada 2025. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1026/2012 o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov[1],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. lipnja 2025. naslovljenu „Europski pakt o oceanima” (COM(2025)0281) i zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 24. lipnja 2022. naslovljenu „Utvrđivanje smjera za održiv plavi planet – Zajednička komunikacija o planu EU-a za međunarodno upravljanje oceanima”

[1] SL L, 2025/2077, 14.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

(JOIN(2022)0028),

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. listopada 2025. naslovljenu „Pakt za Mediteran – Jedno more, jedan pakt, jedna budućnost” (JOIN(2025)0026), a posebno njezin odjeljak II.6. naslovljen „Promicanje održivog plavog gospodarstva”,

– uzimajući u obzir Globalni okvir za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala,

– uzimajući u obzir Sporazum za sprečavanje nereguliranog ribolova na otvorenome moru u središnjem Arktičkom oceanu[2],

– uzimajući u obzir Sporazum Svjetske trgovinske organizacije (WTO) o subvencijama za ribarstvo donesen ministarskom odlukom od 17. lipnja 2022.,

– uzimajući u obzir izvješća Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) naslovljena „Review of the state of world marine fishery resources – 2025” (Pregled stanja svjetskih morskih ribolovnih resursa – 2025.) i „The State of World Fisheries and Aquaculture 2024” (Stanje ribarstva i akvakulture u svijetu 2024.),

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o upravljanju oceanima, ribarstvu i plavom gospodarstvu,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. listopada 2023. o posljedicama kineskih ribolovnih aktivnosti na ribarstvo EU-a i daljnjim koracima[3],

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A10-0043/2026),

A. budući da oceani i mora pokrivaju 71 % površine Zemlje i više od 65 % teritorija EU-a; budući da EU zahvaljujući najudaljenijim regijama koje osiguravaju prisutnost EU-a u svim oceanima svijeta nadzire najveće zajedničko pomorsko područje na svijetu, koje obuhvaća 25 milijuna km² isključivih gospodarskih zona i obalu dužu od 70 000 km; budući da 40 % njegovih građana živi na manje od 50 km udaljenosti od mora;

B. budući da je ribarska flota EU-a, koja utjelovljuje prisutnost EU-a na moru i sastoji se od otprilike 69 000 plovila, od kojih se 75 % koristi za obalni i mali ribolov, jedna od najodrživijih i najstrože reguliranih ribarskih flota na svijetu; budući da se ribarska flota EU-a suočava sa smanjenjem kvota, visokim operativnim troškovima, administrativnim

---

2 SL L 73, 15.3.2019., str. 3.
3 SL C, C/2024/2652, 29.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

i regulatornim opterećenjem, starenjem ribarske flote i ribara, nedostatkom poticaja za privlačenje novih generacija u taj sektor i nepoštenom konkurencijom iz trećih zemalja s nižim standardima; budući da su pošteno tržišno natjecanje i održivo upravljanje ribarstvom ključne sastavnice prosperitetnog i profitabilnog sektora, kao što je pokazano u godišnjem gospodarskom izvješću o ribarskoj floti EU-a za 2024.;

C. budući da su nejednaki uvjeti za ribare iz EU-a i ribare iz trećih zemalja posljednjih godina doveli do znatnog gubitka plovila EU-a, koja su ili privremeno izvezena ili prodana u zemlje izvan EU-a; budući da kad plovilo EU-a napusti ribolovno područje u okviru regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, to plovilo zamjenjuje plovilo iz treće zemlje, koje se obično pridržava nižih ekoloških i socijalnih standarda; budući da se istodobno povećava uvoz iz takvih zemalja na tržište EU-a;

D. budući da sektor ribarstva i akvakulture EU-a doprinosi gospodarstvu EU-a s oko 5,5 milijardi EUR godišnje te da izravno zapošljava oko 193 000 ribara i proizvođača u akvakulturi diljem Europe; budući da industrija prerade i konzerviranja ribe u EU-u ima značajnu socioekonomsku dimenziju koju također treba očuvati i ojačati;

E. budući da EU uvozi 70 % morskih prehrambenih proizvoda, što stvara stratešku ovisnost te ugrožava samodostatnost i izlaže taj sektor opasnosti od nepoštenih praksi; budući da je zbog toga potrebno uvesti odredbe o sljedivosti i transparetnosti, pojačati nadzor nad državnim granicama, uskladiti carinske mehanizme, automatske zaštitne klauzule i klauzule o uzajamnosti te osnovati ured EU-a za nadzor nad uvozom kako bi se osiguralo da sav uvoz bude u skladu sa standardima jednakovrijednima standardima koji se primjenjuju u Uniji;

F. budući da je EU ugovorna stranka 18 regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i četiriju regionalnih konvencija o moru te da ima vodeću ulogu u multilateralnim pregovorima o pravilima o upravljanju ribarstvom i očuvanju mora; budući da EU uviđa da su regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom temelj za međunarodno upravljanje oceanima u pogledu upravljanja ribljim stokovima i njihova očuvanja te ključni instrumenti za poticanje međunarodne oceanske diplomacije, poboljšanje suradnje među obalnim i ribarskim zemljama te osiguravanje održivog upravljanja otvorenim morem;

G. budući da je EU sklopio 20 sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu; budući da se, iako je sedam takvih sporazuma u stanju mirovanja, njima stvara mreža sporazuma s partnerskim zemljama, koja također čini platformu za daljnju suradnju u području globalnog upravljanja ribarstvom i međunarodnog upravljanja oceanima;

H. budući da zakiseljavanje oceana, morski otpad, prelov, onečišćenje plastikom, invazivne vrste, degradacija staništa i klimatske promjene zbog porasta temperature mora i sve veće učestalosti morskih toplinskih valova u velikoj mjeri ugrožavaju morsku biološku raznolikost, dok nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov, prelov i flote u sjeni ugrožavaju biološku raznolikost i ribarstvo na globalnoj razini i na razini EU-a te uzrokuju nepošteno tržišno natjecanje;

I. budući da flote u sjeni i netransparentne vlasničke strukture predstavljaju posebnu i povećanu prijetnju pomorskoj sigurnosti, javnom zdravlju i sigurnosti u obalnim područjima, među ostalim zbog povećanog rizika od izlijevanja nafte, slučajnog ispuštanja, ispuštanja opasnog otpada i drugih incidenata koji ugrožavaju ljudske živote, egzistenciju i obalne ekosustave;

J. budući da su sloboda plovidbe i mogućnost djelovanja na moru pod sve većim pritiskom u cijelom svijetu i da su rizici za ključnu pomorsku infrastrukturu sve veći;

K. budući da hibridne prijetnje, kibernapadi i nedavna sabotaža nadilaze granice jer uključuju štetu na cjevovodima i podvodnim komunikacijskim kabelima, uplitanje globalnog sustava za određivanje položaja u Baltičko i Crno more te napade na pomorskim rutama u Crvenom moru; budući da je rješavanje problema izloženosti pomorske infrastrukture, pomorskih komunikacijskih linija i globalne trgovine hibridnim prijetnjama, kibernapadima, piratstvu i sve većim geopolitičkim napetostima, a time i prijetnjama pomorskoj sigurnosti, postalo strateški prioritet za gospodarstvo, povezivost i digitalnu suverenost EU-a;

L. budući da je u kolovozu 2025. održan peti krug pregovora o budućem globalnom sporazumu o plastici, ali nije postignut konsenzus o ugovoru;

M. budući da je Brexitom uvedena nova razina složenosti kad je riječ o upravljanju ribarstvom u sjeveroistočnom Atlantiku, što negativno utječe na strukturiranu i urednu suradnju u upravljanju ribarstvom i oceanima, uključujući dodjelu kvota, pristup ribolovnim područjima i dinamiku trgovine;

N. budući da se Uredbom (EU) 2025/2077 jača sposobnost EU-a da djeluje protiv neodrživih ribolovnih praksi trećih zemalja utvrđivanjem jasnih kriterija za „nesuradnju”, koji se temelje na međunarodnom pravu i neovisnim znanstvenim dokazima s ciljem zaštite dijeljenih ribljih stokova, jačanja suradnje u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i osiguravanja ravnopravnih uvjeta za ribare iz EU-a koji djeluju u skladu s visokim standardima održivosti;

O. budući da se u Europskom paktu o oceanima predlaže šest ključnih prioriteta za EU, uključujući jačanje oceanske diplomacije EU-a,

zaštitu i obnovu zdravlja oceana, jačanje pomorske sigurnosti te unapređenje istraživanja oceana i znanja o njima;

Jačanje oceanske diplomacije

1. naglašava da bi EU trebao nastaviti predvoditi program međunarodnog upravljanja oceanima jer je u jedinstvenom položaju s obzirom na veličinu svojeg pomorskog područja, geostrateški položaj najudaljenijih regija u svim oceanima, svoje povijesno vodstvo, gospodarsku važnost i težinu te pravno i regulatorno vodstvo; podsjeća da EU ima najveći isključivi gospodarski pojas na svijetu i da je već jedan od predvodnika u održivom upravljanju, očuvanju, zaštiti i obnovi morskih staništa i resursa za buduće generacije;

2. ističe da je ocean geopolitički i gospodarski resurs ključan za europsku konkurentnost i kulturni identitet te da je oceanska diplomacija dio međunarodnog upravljanja oceanima; smatra da se pritom ne treba ograničiti na geopolitičke ili sigurnosne pristupe, već bi trebalo uzeti u obzir i opće upravljanje oceanima, koje odražava okolišnu, gospodarsku, kulturnu, socijalnu i teritorijalnu dimenziju mora i važnost mora za ribarske zajednice te za zajednice obalnih, otočnih i najudaljenijih regija;

3. poziva na uključivanje oceanske diplomacije u vanjsko djelovanje EU-a, uključujući razvoj, i u njegovu zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku kako bi se multilateralnom suradnjom u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) obranio pomorski poredak utemeljen na pravilima; napominje da bi pojačana suradnja među državama članicama i agencijama EU-a, posebno Europskom agencijom za pomorsku sigurnost, Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), Europskom agencijom za kontrolu ribarstva, Europskom agencijom za okoliš i Agencijom EU-a za svemirski program, pomogla osigurati održivo iskorištavanje morskih resursa, promicati okolišne, gospodarske i socijalne standarde EU-a, posebno u međunarodnim organizacijama, uključujući FAO, Međunarodnu organizaciju rada i WTO, te suzbiti nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov strožim nadzorom uvoza proizvoda koji potječu iz nereguliranog ribolova i strožim uvjetima za pristup isključivim gospodarskim pojasevima;

4. naglašava važnost borbe protiv flota u sjeni, piratstva, zastrašivanja te neprijateljskih ili nasilnih djela koja potječu iz trećih zemalja na štetu ribara iz EU-a i pomorske infrastrukture EU-a posebnim mjerama kao što su pomorske misije, satelitsko praćenje s pomoću programa Copernicus i upotreba bespilotnih plovila; poziva na jačanje vojnih, nevojnih i pomorskih misija EU-a posvećenih praćenju i suzbijanju nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih ribolovnih aktivnosti, nezakonite trgovine i fantomskih flota te kontroli sigurnosti plovila; podsjeća da krijumčarske i fantomske flote povećavaju rizik od velikih nesreća koje uzrokuju onečišćenje i ugrožavaju obalna područja i njihovo stanovništvo; predlaže

uspostavu instrumenta EU-a za hitne slučajeve i sanaciju koji bi pomagao pri odgovoru na ekološke nesreće povezane s tim operacijama i radu na oporavku;

5. pozdravlja cilj Europskog pakta o oceanima koji se odnosi na razvoj integrirane strategije kojom se ujedinjuju pomorske politike i gradi usklađenost među sektorima, integracijom, među ostalim, oceanske diplomacije, plavog gospodarstva, odgovornosti za okoliš, zaštite, industrijske pomorske strategije, proizvodnje u ribarstvu i akvakulturi, pomorske sigurnosti te trgovinske i razvojne politike; naglašava da EU kombinacijom pomorskih raspoređivanja, nadzora infrastrukture, mjera osiguranja i mjera za stabilizaciju tržišta, poboljšane kibernetičke obrane i snažne pravne provedbe može održati sigurne i pouzdane trgovinske putove i ribolovne pozicije, čime se jača njegova vjerodostojnost i vodstvo u globalnom poretku utemeljenom na pravilima; poziva na to da se na razini EU-a redovito organiziraju „sastanci na vrhu o oceanima”, na kojima će sudjelovati svi relevantni ministri, Parlament i Komisija, kako bi se pratila provedba Europskog pakta o oceanima i razvilo snažno i dinamično međunarodno upravljanje oceanima i oceanska diplomacija, što bi doprinijelo širem planu EU-a za oceane i globalnom poretku utemeljenom na pravilima;

6. pozdravlja novi pakt za Sredozemlje kao vodeću inicijativu za jačanje mira, stabilnosti i blagostanja u regiji; posebno napominje naglasak na promicanju i poboljšanju pravnih okvira koji se odnose na regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom i borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova u Sredozemlju pomoću izgradnje kapaciteta, praćenja, kontrole i nadzora; također napominje cilj da se olakša mobilizacija velikih regionalnih projekata kojima se stvaraju prilike za ljude i poduzeća; ističe da se sredozemna ribarska flota uglavnom sastoji od malih plovila, koja čine oko 80 % ukupne flote EU-a u regiji, te da se ona, kao i flote susjednih zemalja, već suočava s višestrukim izazovima koji utječu na privlačnost i socioekonomsku održivost sektora; prepoznaje važnost poticanja regionalne suradnje u području pomorske sigurnosti, zaštite okoliša i održivog razvoja plavog gospodarstva; poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s Unijom za Mediteran i drugim regionalnim tijelima prednost da provedbi tog pakta i da se osloni na iskustvo i najbolje prakse prethodnih inicijativa te vrste kako bi se osigurala konkretna korist za obalne zajednice, pri čemu se treba posebno usmjeriti na mlade i na žene, mala poduzeća, ekosustave, prehrambenu neovisnost i gospodarsku otpornost u cijelom bazenu i s njime povezanim Crnim morem;

7. poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi snažno međunarodno upravljanje oceanima i snažnu oceansku diplomaciju kao strateški alat za promicanje zajedničkih ciljeva i strateških interesa EU-a putem sudjelovanja u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom i putem mreže sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, s posebnim naglaskom na održivom upravljanju i

osiguravanju istinski jednakih uvjeta, usklađenosti i poštenog tržišnog natjecanja između ribara iz EU-a i ribara iz trećih zemalja, naglašavajući pritom potrebu da EU zadrži ribarsku flotu koja može iskoristiti nove ribolovne mogućnosti nastale proširenjem sporazumâ o partnerstvu u održivom ribarstvu kako bi se zajamčila prehrambena neovisnost EU-a, uz istovremeno pružanje doprinosa lokalnoj gospodarskoj otpornosti i održivom upravljanju resursima;

8. pozdravlja najavu nove generacije sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu u Europskom paktu o oceanima, koji su u skladu s regionalnim strategijama EU-a za Afriku i indo-pacifičku regiju; naglašava da je potrebno osigurati, s jedne strane, da se tim sporazumima poštuju znanstveni savjeti i ljudska prava, uz istodobno daljnje produbljivanje bilateralne suradnje s partnerskim zemljama i jačanje zajedničkog djelovanja na međunarodnim forumima kao što su regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, te da se njima, s druge strane, također jača globalno vodstvo EU-a u promicanju partnerstava u održivom ribarstvu; naglašava da bi ta nova generacija sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu također trebala pružiti priliku za poboljšanje održivosti flote, smanjenje pritiska na stokove koji se iskorištavaju u velikoj mjeri, diversifikaciju podrijetla proizvoda ribarstva i smanjenje ovisnosti EU-a o proizvodima ribarstva iz trećih zemalja; poziva Komisiju da donese komunikacijsku strategiju s globalnim utjecajem kako bi potvrdila svoje ambicije i vodstvo;

9. poziva na to da se posveti pozornost sporazumima u mirovanju i da ih se ili aktivira pokretanjem pregovora ili raskine, kako bi se subjektima iz EU-a omogućilo da istraže druge aranžmane u skladu s primjenjivim pravilima EU-a, kao što su izravna odobrenja; ističe da Sporazum WTO-a o subvencijama za ribarstvo iz 2022. izričito isključuje sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu iz svojeg područja primjene;

10. nadalje, poziva Komisiju da nastavi ulagati napore, posebno svojim djelovanjem u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom i u okviru mreže sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i memoranduma o razumijevanju, u povećanje transparentnosti i odgovornosti svih zemalja u ribarstvu, posebno onih koje ne poštuju jednake visoke standarde u pogledu socijalne zaštite, sigurnosti i održivosti kao flote EU-a, osiguravajući da se pridržavaju standarda kojima se štite radnici u skladu s konvencijama Međunarodne organizacije rada, da pružaju detaljne informacije o aktivnostima svojih flota, da točno izvješćuju o svojem ulovu te da poštuju mjere očuvanja i upravljanja;

11. poziva EU i njegove države članice da promiču primjenu dobrovoljnih smjernica FAO-a za održivi mali ribolov, da zaštite prava posjeda malih ribara i njihov pristup ribolovnim resursima te da osiguraju sudjelovanje malih ribara u odlukama koje na njih utječu;

12. poziva Komisiju da s mediteranskim partnerskim zemljama istraži načine za promicanje i usklađivanje zajedničkog upravljanja morskim resursima i jednakih uvjeta u pogledu pravila i kontrola, regionalne stabilnosti i sigurnosti kako bi se osigurala dugoročna gospodarska budućnost subjekata, primjerice produbljivanjem suradnje u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom ili sklapanjem sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu;

13. naglašava da se sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu mora zajamčiti pravedno i nediskriminirajuće postupanje prema plovilima EU-a, s razmjernim i transparentnim naknadama za pristup i uvjetima usklađenima s načelom jednakih uvjeta; ističe da bi sva plovila koja djeluju u isključivim gospodarskim pojasevima partnerskih zemalja trebala podlijegati istim financijskim i tehničkim zahtjevima kao i plovila EU-a, primjerice s pomoću zrcalnih klauzula; poziva na jačanje klauzule o nediskriminaciji u budućim protokolima sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu kako bi se spriječilo da partnerske zemlje drugim stranim flotama odobravaju povoljnije financijske ili tehničke uvjete; naglašava potrebu za učinkovitim praćenjem i provedbom tih klauzula, napominjući trenutačni nedostatak detaljnih informacija u evaluacijama Komisije u pogledu njihove provedbe i učinkovitosti; stoga poziva Komisiju da sustavno uključuje sveobuhvatne analize i podatke o tom aspektu u buduća evaluacijska izvješća o sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu;

14. poziva Komisiju i države članice da, kako bi se poboljšala provedba Uredbe o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu[4], riješe problem nedostatka transparentnosti u sektoru ribarstva u trećim zemljama koji proizlazi, primjerice, iz zastava pogodnosti, čestog mijenjanja zastave, složenih korporativnih struktura i nedostatka javnih informacija o stvarnim vlasnicima; nadalje, ističe da je važno spriječiti zamjenu flote EU-a manje održivim flotama iz trećih zemalja;

15. smatra da je važno da prisutnost EU-a i pristup ribolovnim područjima za plovila koja plove pod zastavama EU-a budu prioritet u pregovorima; smatra da su plovila pod zastavama država članica EU-a povoljnija za opskrbu hranom, njezinu kontrolu i održivost te da doprinose strateškoj autonomiji EU-a u području sigurnosti opskrbe hranom;

16. prepoznaje stratešku važnost zajedničkih pothvata u ribarstvu kao korisnog modela suradnje između EU-a i trećih zemalja; ističe

---

4 Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

činjenicu da ti programi stvaraju gospodarsku i društvenu vrijednost, kako unutar EU-a tako i u trećim zemljama, dok istodobno osiguravaju opskrbu potrošača u EU-u visokokvalitetnim morskim bjelančevinama ulovljenima na održiv način, čime se doprinosi promicanju odgovornog ribarstva, pravednog zapošljavanja i održivog rasta te izravno doprinosi nekoliko ciljeva održivog razvoja, kao i ciljevima EU-a u području upravljanja oceanima;

17. sa zadovoljstvom prima na znanje zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 24. lipnja 2022. o planu EU-a za međunarodno upravljanje oceanima i Komisijino nedavno donošenje Europskog pakta o oceanima, čija se provedba mora poduprijeti potrebnim financijskim sredstvima, što uključuje milijardu EUR obećanu na trećoj Konferenciji Ujedinjenih naroda o oceanima za dobrovoljne obveze za zaštitu morske bioraznolikosti i jačanje razvoja održivog plavog gospodarstva; pozdravlja integraciju Europskog pakta o oceanima u Kompas konkurentnosti kao strateškog elementa za dugoročni rast EU-a i istodobno izražava žaljenje zbog rizika od natjecanja među pomorskim sektorima za pristup tim sredstvima;

18. poziva EU da podrži relevantne dionike u uspostavi europskog saveza za pomorsku industriju koji bi uključivao ribarstvo, akvakulturu, brodogradnju, pomorski promet, strateška ulaganja i tehnologiju, istodobno priznajući međuovisnost svih pomorskih sektora u pogledu konkurentnosti, zapošljavanja, energije i digitalne tranzicije te održivog iskorištavanja morskih i akvatičnih resursa;

19. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da znatno poveća ulaganja u osposobljavanje diplomata EU-a u pogledu pitanja povezanih s oceanima, s posebnim naglaskom na unapređenju stručnog znanja u području pomorskog i oceanskog upravljanja u okviru delegacija EU-a i službenih putovanja u treće zemlje, posebno u obalne zemlje; naglašava da je potrebno poboljšati njihovo razumijevanje ulaganja, operacija i izazova plavog gospodarstva EU-a u okviru njihovih područja nadležnosti i u skladu sa strategijom Global Gateway; poziva na uključivanje ESVD-a u promicanje strateške važnosti Europskog pakta o oceanima, uz potporu ili smjernice relevantnih glavnih uprava Komisije, uključujući Glavnu upravu za pomorstvo i ribarstvo (DG MARE);

Konkurentnost u području ribarstva i akvakulture

20. poziva Komisiju da u okviru tekuće evaluacije ZRP-a predstavi rješenja za smanjenje administrativnog opterećenja i pojednostavnjenje administrativnih postupaka putem skupnog prijedloga te da ubrza postupke za projekte kojima se povećava sigurnost opskrbe hranom i neovisnost u opskrbi hranom; smatra da će primjer profitabilnog sektora ojačati zajedničke standarde održivosti i otvoriti put razvoju tih standarda na globalnoj razini;

21. ističe da mjere poput pojednostavnjenja pristupa kopnenim i obalnim područjima, razrađene u bliskoj suradnji s Europskom investicijskom bankom te regionalnim i lokalnim vlastima, predstavljaju ključni korak za održavanje održivog, otpornog i konkurentnog sektora akvakulture; naglašava da bi revidirana zajednička ribarstvena politika ili nova zajednička politika akvakulture trebala pomoći u poboljšanju sigurnosti opskrbe hranom i neovisnosti u opskrbi hranom osiguravanjem stabilne opskrbe morskim prehrambenim proizvodima za potrošače u EU-u;

22. ističe da su ribarstvo i akvakultura strateška sredstva za sigurnost opskrbe hranom, suverenitet i ruralni razvoj obalnih područja; potiče Komisiju da u potpunosti uključi ribarstvo i proizvodnju morskih prehrambenih proizvoda u šire strategije EU-a u području sigurnosti opskrbe hranom, prehrane i održivosti; ustraje u tome da bi sva tri stupa održivosti ZRP-a trebala biti jednako razvijena i da nijedan ne bi smio ugroziti održivost drugih; poziva EU i države članice da ojačaju suradnju između ribara i drugih pomorskih dionika u okviru održivog plavog gospodarstva u područjima kao što su prostorno planiranje morskog područja, uvođenje energije iz obnovljivih izvora, organizacija lanca opskrbe morskim prehrambenim proizvodima, kružno gospodarstvo i diversifikacija, prepoznajući širi identitet i ulogu ribara kao čuvara morskog okoliša i pokretača lokalnog razvoja u obalnim zajednicama;

23. potiče Komisiju da temeljito procijeni strukturne i okolišne čimbenike i trendove koji utječu na dugoročnu održivost, konkurentnost, ovisnost i profitabilnost ribarstva, akvakulture te subjekata u prvoj prodaji i preradi, posebno u otočnim i najudaljenijim regijama; predlaže da se osmisle mjere kojima će se uzeti u obzir ti čimbenici i trendovi posebnim i hitnim djelovanjem kojim će se spriječiti postupan nestanak ribolovnih aktivnosti EU-a;

24. ističe da sektor ribarstva i akvakulture u EU-u moramo učiniti privlačnim i konkurentnim u usporedbi s globalnim konkurentima; poziva Komisiju da se pobrine za to da se sve države članice i svi relevantni akteri obvežu na brzu provedbu informatičkog sustava CATCH za sve proizvode ribarstva i akvakulture koji se uvoze u EU te da promiče dobrovoljnu upotrebu tog sustava u trećim zemljama;

25. poziva na ciljane mjere kako bi se osigurala generacijska obnova te povećala privlačnost karijera u ribarstvu, među ostalim i za žene, kroz osiguravanje održivog upravljanja i obnove ribljih stokova, ulaganje u moderne, sigurne i digitalizirane ribarske flote bez povećanja njihovih kapaciteta za ribolov, programe osposobljavanja, sigurnost na moru, razvoj strukovnog osposobljavanja, posebno u pogledu održavanja bespilotnih podmornica i robota na daljinsko upravljanje, sprečavanje profesionalnih bolesti i bolesti koje nisu povezane s radom te poboljšane radne uvjete;

26. podsjeća da se otočne i najudaljenije regije suočavaju s trajnim

prirodnim i geografskim ograničenjima koja utječu na konkurentnost njihovih ribarskih flota i otočna gospodarstva; poziva na to da se posebna pozornost posveti ulaganjima i mjerama, financiranju i potpori, primjerice dekarbonizaciji, obnovi i modernizaciji ribarskih flota i poboljšanju infrastrukture, posebno u najudaljenijim regijama, kako bi se povećala privlačnost, zaštitila generacijska obnova i budućnost sektora ribarstva u tim regijama te doprinijelo održivom lokalnom razvoju; traži od Komisije da posebnu pozornost posveti uključenosti najudaljenijih regija u partnerstva EU-a u području ribarstva sa zemljama koje nisu članice EU-a, posebno sa susjednim zemljama ili regijama, primjerice u obliku infrastrukture, flote ili sektorske potpore, kako bi se izbjegla svaka situacija nepoštenog tržišnog natjecanja između ribara u najudaljenijim regijama i ribara u susjednim zemljama izvan EU-a čija se plovila obnavljaju;

27. poziva Komisiju i države članice da promiču osviještenost potrošača i potiču transparentnost i sljedivost kako bi se zajamčile detaljne informacije, također digitalno, o podrijetlu, kvaliteti i održivosti svih morskih prehrambenih proizvoda; naglašava da je potrebno osigurati da morski prehrambeni i morski proizvodi iz EU-a i oni koji se uvoze u EU ispunjavaju slične okolišne i socijalne standarde te standarde sljedivosti, održivosti i dobrobiti životinja, koji se provode učinkovitim praćenjem i sankcijama, u skladu s pravilima WTO-a i budućim zrcalnim klauzulama;

28. poziva na djelovanje u pogledu dekarbonizacije, obnove flote i modernizacije, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti stanju i potrebama ribarske flote u najudaljenijim regijama i otocima; ističe da se u nedavnoj studiji[5] Parlamenta predlaže da se u budućim instrumentima potpore ribarstvu razmotre manje restriktivni uvjeti za potporu za prvu kupnju ribarskog plovila, obnovu ili zamjenu motora te za poboljšanja plovila za koje je potrebno povećanje tonaže, uz istodobnu primjenu ograničenja kako bi se spriječila prekapacitiranost ili prelov na razini pojedinačnih segmenata ili cijele nacionalne flote; u tom pogledu poziva Komisiju da se pozabavi time pri evaluaciji i pojednostavnjenju nepotrebnih regulatornih prepreka u okviru zajedničke ribarstvene politike i Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA);

Vodeći položaj u području okoliša i znanosti

29. pozdravlja vodeću ulogu EU-a u međunarodnom upravljanju oceanima, a posebno njegovu ulogu u uspostavi koalicije visokih ambicija za morsku biološku raznolikost područja izvan nacionalne jurisdikcije koja okuplja 47 članica; pozdravlja stupanje na snagu

---

5 Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, „The future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States' EMFAF programmes for 2021 – 27" (Budućnost ribarske flote EU-a – prva procjena programa EFPRA-e država članica za razdoblje 2021. – 2027.), studeni 2024.

Ugovora UN-a o otvorenom moru u okviru UNCLOS-a za osiguranje učinkovitog očuvanja i održivog iskorištavanja morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kako bi se pak osigurala učinkovita zaštita otvorenog mora i održivo upravljanje otvorenim morem; poziva na to da novi okvir djeluje koordinirano i komplementarno s postojećim međunarodnim tijelima, uključujući regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, FAO i Međunarodnu pomorsku organizaciju, te sa ZRP-om; naglašava da bi se Ugovor trebao provesti, a Direktiva prenijeti uz poštovanje nadležnosti tih tijela, pravne stečevine EU-a i nadležnosti država članica;

30. pozdravlja potvrdu da se nedonošenje, neprovedba ili neizvršenje mjera upravljanja ribarstvom, bilo u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom ili bilateralnih i multilateralnih sporazuma, smatra nesuradnjom u okviru prava EU-a; u tom pogledu traži od Komisije da u suradnji s državama članicama upotrijebi sve dostupne instrumente kako bi osigurala suradnju zemalja koje nisu članice EU-a, uključujući Uredbu (EU) br. 1026/2012[6], kojom se uspostavlja okvir za utvrđivanje i donošenje mjera za zemlje izvan EU-a koje ne surađuju i koje dopuštaju neodrživi ribolov stoka od zajedničkog interesa za Uniju;

31. prepoznaje važnost načela predostrožnosti međunarodnog moratorija na dubokomorsko rudarenje kao pitanja globalne odgovornosti za okoliš koje bi moglo utjecati na upravljanje oceanima i ribarstvo; u tom pogledu ističe važnost primjene načela predostrožnosti na projekte dubokomorskog rudarstva dok se u dovoljnoj mjeri ne prouče i istraže njihovi učinci na morski okoliš i biološku raznolikost; inzistira na tome da EU i dalje aktivno sudjeluje u globalnim naporima za istraživanje otvorenog mora, uz postavljanje najviših standarda za održivo upravljanje resursima; pozdravlja preventivnu stanku u dubokomorskom rudarstvu koju zagovara Komisija; stoga poziva države članice da podrže taj pristup, među ostalim putem Međunarodnog tijela za morsko dno, dok ne budu dostupna sveobuhvatna znanstvena istraživanja i spoznaje o učinku dubokomorskog rudarstva i dok se ne dokaže da se takvim aktivnostima može upravljati bez gubitka biološke raznolikosti ili degradacije ekosustava;

32. poziva na potporu međunarodnom moratoriju na dubokomorsko rudarstvo i podsjeća EU i njegove države članice, kao članice Međunarodnog tijela za morsko dno i u skladu s UNCLOS-om, na njihovu pravnu obvezu da odgovarajućim mjerama odgovore na sve pokušaje zaobilaženja Međunarodnog tijela za morsko dno kao

---

6 Uredba (EU) br. 1026/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov (SL L 316, 14.11.2012., str. 34., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

nadležnog međunarodnog tijela za reguliranje dubokomorskih rudarskih aktivnosti izvan nacionalnih jurisdikcija jer bi takvi pokušaji mogli utjecati na međunarodno upravljanje oceanima;

33. poziva Komisiju i države članice da se zalažu za to da sve zemlje i regije poštuju međunarodni moratorij na kitolov i lov na velike kitove Međunarodne komisije za kitolov i međunarodnih tijela te da se postojeće iznimke ne zloupotrebljavaju kao potpora komercijalnim ciljevima;

34. naglašava da određivanju svih zaštićenih morskih područja moraju prethoditi potpune procjene učinka i učinkovito savjetovanje s relevantnim dionicima te da ona moraju imati jasne ciljeve i učinkovite mjere praćenja, kontrole i nadzora na temelju najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja i savjeta; ističe da je potrebno uzeti u obzir tri stupa održivog razvoja koji moraju ići ruku pod ruku sa strateškom autonomijom EU-a i važnošću ribara i obalnih zajednica za koheziju EU-a;

35. podsjeća da je potrebno posvetiti posebnu pozornost arktičkoj regiji, u skladu sa strategijom za Arktik iz 2021., te posebno izražava potporu naporima uloženima u uspostavu dvaju novih zaštićenih morskih područja u istočnom Antarktiku i Weddellovom moru u Antarktičkom oceanu; prima na znanje procjene učinka i protivljenje prijedlozima zaštićenih morskih područja koje su neke stranke izrazile u okviru Komisije za očuvanje antarktičkih morskih živih resursa; poziva na aktivno zagovaranje tih zaštićenih morskih područja kao dio nužnog odgovora na sve veće i potencijalno neodržive ambicije drugih globalnih aktera u tim regijama te na jačanje bilateralnih i multilateralnih napora kako bi se osigurala potpora uspostavi novih zaštićenih morskih područja;

36. izražava zabrinutost zbog širenja i koncentracije ulova antarktičkog krila u Južnom oceanu u nekim zemljama izvan EU-a tijekom proteklog desetljeća i povezanih prijetnji za antarktičke ekosustave;

37. poziva Komisiju da podupre petogodišnji moratorij na ribolov antarktičkog krila u Južnom oceanu;

38. naglašava da se donošenje odluka u međunarodnom upravljanju oceanima mora i dalje temeljiti na znanstvenim dokazima, koji trebaju služiti kao zajednička valuta u multilateralnim pregovorima i podupirati održivo upravljanje u ribarstvu i akvakulturi; nadalje naglašava potrebu za ulaganjem u znanstvena tijela koja pružaju dokaze na kojima se temelje takve odluke i pružanjem pomoći tim tijelima;

39. podsjeća na važnost globalnog vodstva EU-a u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala kojim se prepoznaje važnost drugih djelotvornih mjera očuvanja za pojedina područja kao komplementarnog pristupa zaštiti morskih područja; naglašava važnost uključivanja drugih djelotvornih mjera očuvanja za

pojedina područja kako bi se postigao cilj zaštite 30 % oceana na globalnoj razini do 2030., pod uvjetom da te mjere ispunjavaju kriterije iz tog okvira;

40. podržava predanost Europskog pakta o oceanima uspostavi paneuropske inicijative za promatranje oceana kao temelja za poboljšanje razumijevanja morskih ekosustava i upravljanja njima; podržava osnivanje Europskog opservatorija za dubokomorska područja u Atlantskom oceanu, te istodobno promiče stvaranje globalne mreže opservatorija koji razmjenjuju podatke i potiču mobilnost među znanstvenicima; poziva na pojačanu suradnju unutar EU-a u području istraživanja i inovacija kako bi se ojačala znanstvena suradnja i mobilnost u području mora i ojačalo vodstvo EU-a u području znanosti o moru; isto tako, s obzirom na povlačenje nekih globalnih partnera u smanjenju emisija stakleničkih plinova, poziva EU da pojača svoje djelovanje i predanost znanstvenoj suradnji za očuvanje morskih i obalnih ekosustava; ističe potrebu za osiguravanjem odgovarajućih financijskih sredstava;

41. poziva Komisiju da u okviru Europskog pakta o oceanima uspostavi namjensku inicijativu „Čist Baltik” kako bi se otklonili jedinstveni ekološki i sigurnosni problemi Baltičkog mora; ističe da je morski bazen i dalje snažno pogođen eutrofikacijom, onečišćenjem i prisutnošću opasnih ostataka rata, uključujući streljivo, kemijska sredstva i druge kontaminante na morskom dnu;

Trgovinska politika i globalno upravljanje oceanima

42. ističe odgovornost EU-a da zadrži vodstvo na međunarodnim forumima poticanjem multilateralizma, suradnjom sa svim relevantnim partnerima u području održivog ribarstva i upravljanja oceanima, uključujući Sjedinjene Američke Države i Kinu, i postavljanjem globalnih standarda za morsku održivost i pošteno tržišno natjecanje; nadalje ističe važnu ulogu savjetodavnih vijeća, kao što je Savjetodavno vijeće za otvoreno more, u pružanju savjeta Komisiji o oblikovanju i provedbi politika; ističe da je važno da se njihovi savjeti na odgovarajući način uzmu u obzir pri donošenju odluka;

43. pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma WTO-a o subvencijama za ribarstvo; ističe da je taj sporazum ključna točka u uklanjanju štetnih subvencija za ribarstvo koje doprinose prelovu i prekapacitiranosti, čime se potiče pošteno tržišno natjecanje i održivo upravljanje morskim resursima u cijelom svijetu; potiče Komisiju da na temelju tog uspjeha nastavi raditi na oceanskoj diplomaciji i to u okviru proaktivne suradnje s trećim zemljama, posebno s velikim ribarskim zemljama, kako bi se podržali ratifikacija i učinkovita provedba tog sporazuma i tekući pregovori o dogovaranju sljedećih koraka te kako bi se unaprijedile globalne obveze za održivo, transparentno i pravedno upravljanje ribarstvom;

44. smatra da su dobro vođene regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, koje služe za učinkovite multilateralne pregovore koji dovode do snažnih zajedničkih pravila i dobrog poštovanja tih pravila, ključne za postizanje konkurentnosti u ribarstvu i akvakulturi, čime se naglašava važnost ulaganja u kapacitete tih regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom, suradnje s agencijama UN-a i jačanja diplomacije EU-a na tim forumima; naglašava da se EU i dalje nedovoljno koristi tijelima za usklađenost regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom te stoga poziva Komisiju da u relevantnim odborima za usklađenost regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom pokrene i riješi slučajeve neusklađenosti zemalja koje nisu članice EU-a;

45. poziva Komisiju i države članice da pojačaju kontrole na carini većim ovlastima, uz potpuno iskorištavanje nove carinske agencije EU-a, kako bi se ribari zaštitili od trgovaca drogom i migrantima i drugih nezakonitih aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost ribara i regionalnu stabilnost; podsjeća da se osiguravanjem sljedivosti morskih prehrambenih proizvoda, stvarne usklađenosti sa standardima održivosti i reciprociteta s trećim zemljama u pogledu proizvoda ribarstva i akvakulture ribari štite od nezakonitih aktivnosti i održava povjerenje potrošača; naglašava da kriminalne mreže koje se koriste sektorom ribarstva za svoja djelovanja ugrožavaju održivo upravljanje oceanima, narušavaju lokalna gospodarstva i ugrožavaju egzistenciju u obalnim regijama; ističe da će učinkovita borba protiv organiziranog kriminala u ribarstvu doprinijeti sigurnijem i otpornijem oceanskom gospodarstvu;

46. pozdravlja odluku o dugoročnim aranžmanima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kojom se odobrava potpuni uzajamni pristup ribolovnim vodama do 30. lipnja 2038.; traži od Komisije da pomno prati mjere koje poduzima Ujedinjena Kraljevina kako bi se zaštitili interesi EU-a te njegovih subjekata i građana te da se i dalje snažno protivi svim jednostranim odlukama kojima bi se de facto smanjio pristup ribara iz EU-a vodama Ujedinjene Kraljevine, kao što su one povezane s provedbom ili planiranim određivanjem zaštićenih morskih područja i zabranom ribolova hujice, te da se koristi mehanizmima iz Sporazuma o trgovini i suradnji kako bi se ispravio svaki gubitak ribolovnih prava koji iz toga proizlazi; poziva Komisiju da isto tako osigura uspostavu dugoročnih stabilnih aranžmana između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području ribarstva i nakon 2038.;

47. poziva EU da pojača suradnju s Norveškom putem okruglog stola na visokoj razini o ribarstvu i oceanima kako bi se riješila otvorena pitanja poput duga za bakalar iz 2021. koji Norveška ima prema EU-u i osigurali pošteni i jednaki uvjeti za ribare iz EU-a i norveške ribare; poziva Komisiju da uloži sve napore u postizanje sveobuhvatnog sporazuma o dijeljenim stokovima s obalnim državama kako bi se izbjegao njihov prelov te osigurale pravedne i održive ribolovne mogućnosti za ribare EU-a; poziva Komisiju da

iskoristi sve mogućnosti koje su Uredbom (EU) br. 1026/2012 otvorene za zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov, uključujući sankcije;

48. ističe da bi EU trebao iskoristiti svoju tržišnu snagu kao strateški alat za obranu svojih interesa i promicanje održivosti; naglašava da pristup tržištu EU-a mora biti uvjetovan poštovanjem standarda EU-a kako bi se osiguralo da morski prehrambeni proizvodi uvezeni u EU ne potječu iz nezakonitih ili neodrživih izvora ni iz aktivnosti povezanih s kršenjem ljudskih prava;

49. ističe dugogodišnji odnos EU-a s Grenlandom u pogledu pitanja povezanih s ribarstvom i naglašava važnost produbljivanja tog odnosa za ribare iz EU-a, kao i za zajedničko djelovanje s ciljem osiguravanja održivog upravljanja ribljim stokovima u sjevernom Atlantiku;

50. poziva Komisiju da osigura pravilnu i potpunu provedbu pravila EU-a povezanih sa zemljama koje nisu članice EU-a kojima se omogućuje neodrživi ribolov, da pruži veću pravnu jasnoću u pogledu neodrživih ribolovnih praksi i da pokrene provedbene mjere EU-a u skladu s pravom EU-a, uključujući trgovinska ograničenja kao što su zabrane uvoza, kako bi se ojačala sposobnost EU-a da se uhvati u koštac s neodrživim praksama, posebno onima koje utječu na male pelagijske stokove kao što je skuša, te da osigura dosljednost između trgovinske politike i ciljeva oceanske diplomacije; ističe da su brojne takve prakse već dobro utvrđene, ali nedovoljno obuhvaćene trenutačnim provedbenim mjerama;

51. potiče Komisiju da poboljša mehanizme praćenja, kontrole i provedbe u pogledu ruskih ribolovnih aktivnosti i trgovine morskim prehrambenim proizvodima, uključujući prekrcaj i ponovni izvoz preko trećih zemalja; poziva na daljnja ograničenja uvoza proizvoda ribarstva iz Rusije; poziva na uvođenje strogih zahtjeva sljedivosti i koordiniranih inspekcija te na sprečavanje ulaska na tržište EU-a ribe koju ulove ili prerađuju ruski subjekti;

52. naglašava važnost osiguravanja dosljednosti između standarda nametnutih proizvođačima EU-a i onih koji se primjenjuju na uvezene proizvode, posebno u kontekstu trenutačnih ili budućih trgovinskih sporazuma između EU-a i njegovih trgovinskih partnera, primjerice uvođenjem zrcalnih klauzula; osim toga poziva Komisiju da nastavi ocjenjivati relevantnost carinskih kvota s obzirom na njihov utjecaj na ribarsku industriju EU-a te da ih prema potrebi prilagodi; ponavlja poziv da se konzervirana riba i morski prehrambeni proizvodi smatraju „osjetljivim proizvodima” u trgovinskim pregovorima; poziva vlasti EU-a da postupaju oprezno i pojačaju kontrole kako bi se zajamčilo da izvoz koji ostvaruje korist od autonomnih carinskih kvota nije proizvod nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;

53. poziva Komisiju da osigura da su ciljevi ZRP-a u potpunosti integrirani u stajalište EU-a na svim međunarodnim forumima, kao što su Konvencija o biološkoj raznolikosti ili Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES), na kojima se raspravlja o pitanjima povezanima s morskim biološkim resursima, uključujući ribolovne resurse;

Proračunske i institucionalne mjere

54. snažno ustraje u tome da su potrebna znatna financijska sredstva za upravljanje oceanima i diplomaciju, posebno kako bi se održao strateški sektor ribarstva, osiguralo da EU može ispuniti svoje globalne obveze, ojačati svoju stratešku ulogu i poduprijeti buduću otpornost obalnih zajednica; sa zabrinutošću napominje da se u prijedlozima za sljedeći višegodišnji financijski okvir navodi izdvajanje u zasebni novčani tok samo 2 milijarde EUR za ribarstvo i akvakulturu za razdoblje 2028. – 2034., što predstavlja tek trećinu prethodne zajamčene razine financiranja;

55. poziva Komisiju da zajamči odgovarajuću razinu financiranja u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje nakon 2028. za rashode povezane s ribarstvom, kao što su ciljevi koji su trenutačno obuhvaćeni EFPRA-om; ističe da je važno da sredstva EU-a ostanu snažan alat za potporu generacijskoj obnovi, rodnoj ravnopravnosti, sigurnosti opskrbe hranom, modernizaciji flote i socioekonomskoj održivosti;

56. ističe ključnu ulogu malog ribolova u održavanju lokalnih gospodarstava i zajednica diljem svijeta; naglašava da je za poboljšanje strateške i prehrambene autonomije EU-a ključno obnoviti stokove EU-a te je za stvaranje uvjeta za dugoročnu otpornost i konkurentnost EU-a nužno da sektor malog ribolova EU-a dobije odgovarajuću potporu i EU-a i na nacionalnoj razini;

57. napominje da sva diplomacija podrazumijeva skupe kapacitete za projekciju te bi stoga bilo primjereno uspostaviti poseban financijski instrument za ribarstvo u otočnim i najudaljenijim regijama, primjerice ponovnom uspostavom programa mogućnosti koje se posebno odnose na udaljenost i izoliranost (POSEI-Fisheries), koji je integriran u EFPRA-u, kako bi se tom sektoru pružila potpora u prevladavanju geografskih i strukturnih ograničenja i osigurala dugoročna održivost lokalnih ribarskih zajednica; ističe da je važno osigurati upotrebu postojećih alata, kao što su usluge praćenja morskog okoliša programa Copernicus, i novih kapaciteta ili tehnologija, kao što su bespilotne letjelice;

58. poziva Komisiju i države članice da ribarima i dionicima u plavom gospodarstvu osiguraju učinkovit i jednostavniji pristup instrumentima financiranja dodjelom minimalnih namjenskih sredstava, kao što su Europski fond za konkurentnost, kojim se podupiru ulaganja u održivo plavo gospodarstvo, i Instrument EU-a

za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju Globalna Europa, na kojem se temelje upravljanje oceanima, oceanska diplomacija i napori u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, kao i financiranje za Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPAs) te dodatnim izvorima financiranja kao što su Fond za pravednu tranziciju, plan REPowerEU, program Obzor Europa i Europska investicijska banka; potiče Komisiju da osigura dostatnu administrativnu i pravnu stabilnost za privatna ulaganja kako bi se potaknuo razvoj morskih sektora.

°

° °

59. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.